

ΜΟΥΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙ ΩΔΙΚΗΣ.—Σὲ μὰ νεοεκδοθεῖσαν πρωτὴν Ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα καὶ εἰς τὴν στήλην τῆς ἀλληλογραφίας τῆς διαβάσαμε τὴν κατωτέρω ἀπάντησιν τῆς συντάξεως εἰς ἀναγνώστην, γὰρ τὴν «Ὁδικὴν» τῶν Γυμνασίων μας : «Θ. Πετρίδην, συμβολαιογράφον. Φιλιατρά. Ἔχετε ἀπολύτως δίκαιον. Ἀηλαδὴ ὅτι εἰς τοιαύτας στιγμὰς ἢ προσθήκη τοιούτων «ἐδρῶν» εἰς τὸ Γυμνάσιον ἀποτελεῖ πολυτέλειαν καταδικαστέαν. Ἀλλὰ γὰρ νὰ ἐξηγούμεθα. Καὶ ἡ Γυμναστικὴ καὶ ἡ Ὁδικὴ καὶ ἡ Μουσικὴ (sic) ἀποτελοῦν μαθήματα ἀπαραίτητα δι' ἕνα νέον. Ἀλλὰ ἀφ' οὗ τόσα χρόνια περάσαμε χωρὶς αὐτὲς τὶς πολυτέλειαι (sic) νομίζω ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον κανεὶς λόγος ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὸν «καθηγητὴν τῆς Ὁδικῆς». Τὸ νὰ διαμαρτυρηθῇ ἕνας ἐπαρχιακὸς συμβολαιογράφος γὰρ τὴν μουσικὴν εἰς τὰ Γυμνάσια, τὸ καταλαβαίνουμε. Τὸ νὰ ὑπερασπισθῇ ὁμοίως τῆς ἐσφαλμένης ἀπόψεως καὶ ἡ σύνταξις μιᾶς Ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος, αὐτὸ δὲν τὸ καταλαβαίνουμε. Γιατὶ ἂν εἶχε τὴν καλωσύνην ὁ ἀξιότιμος ἰδιοκτῆτης καὶ διευθυντὴς τῆς πρωτῆς ἐφημερίδος νὰ ἐρωτήσῃ τὸν μουσικὸν συντάκτην τῆς ἐφημερίδος του (τὸν ὁποῖον θεωρεῖ καλὸν νὰ μὴ ἔχη ἐπὶ τοῦ παρόντος) σχετικῶς μὲ τὸν ρόλον τῆς μουσικῆς εἰς τὰ Γυμνάσια, δὲν θάγραφε τὶς ἀνοηστὲς τῆς ἀνωτέρω ἀπαντήσεως. Τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον, θεωρεῖ καλὸν—καὶ δικαίως—νὰ διορίσῃ καθηγητὰς καὶ νὰ προσθέσῃ τὰς «ἐδρας» τῆς μουσικῆς εἰς τὰ Γυμνάσια. Ὅτι τώρα, εἰς τοὺς διορισμοὺς καὶ μόνον, ἔπεσε συγχρᾶ ἔξω τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον, αὐτὸ εἶναι ἄλλος λογαριασμός. Δὲν πταίει ἡ Κυβέρνησις ἢ ὁ Ὑπουργός, ἀλλὰ πταίουν ἴσως μερικοὶ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ποὺ προτείνουν γὰρ διορισμὸ ὠρισμένους μουζικάντηδες. Αὐτοὶ ἔχουν καταστρέφει τὸ μάθημα καὶ ὄχι τὸ μάθημα τοὺς Γυμνασιῶπαιδας. Βέβαια ἡ πλειονότης τῶν καθηγητῶν τῆς Ὁδικῆς δὲν στέκει εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς στεροῦνται παιδαγωγικῆς μορφώσεως, ἴσως καὶ μουσικῆς ἀκόμη. Δὲν πρέπει ὁμοίως κανεὶς νὰ καταδικάζῃ

τὸ μάθημα, ἀλλὰ τὸν διδάσκαλον. Γιατὶ ἡ μουσικὴ μορφώνει καὶ διαπλάσσει τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ τόσο, ὅσον ἐλάχιστα ἐκ τῶν ἄλλων μαθημάτων. Ἔνας ποὺ ξέρει τὴν μέθοδον διδασκαλίας (γιατὶ κάθε καλλιτέχτης δὲν εἶναι καὶ δάσκαλος), ποὺ ἔχει σύστημα διαπαιδαγωγήσεως, ποὺ κατορθώνει νὰ ἐπιβάλλεται σὰ παιδιὰ μὲ τίς γνώσεις του, ποὺ ἔχει διοικητικὸν γενικά, ὄχι μόνον συντελεῖ, μετὰ τῶν συναδέλφων του τῶν ἄλλων κλάδων, εἰς τὴν γενικὴν τοῦ παιδιοῦ μόρφωσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γενικὴν αἰσθητικὴν τοῦ τελευταίου ἀνάπτυξιν, πρῶγμα λίαν ἐπιθυμητὸν καὶ χρήσιμον διὰ τὸν Γυμνασιόπαιδα. Ἐπομένως, δὲν θὰ ἔπαρτε ὁ συντάκτης τῆς προωτῆς ἐφημερίδος νὰ ὀμιλῇ εἰς τὴν ἀπάντησίν του γιὰ «πολυτέλειες», γιὰ τὰ εὐτυχημένα παλιὰ χρόνια κ.τ.λ. Πρόοδος δὲν εἶναι ἡ στασιμότης. Τὸ μάθημα τῆς μουσικῆς εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὰ Γυμνάσια ἐκ τῶν «ὧν οὐκ ἄνευ!»

ΟΙ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΙ.—Κάθε χρόνον, τὸν καιρὸ αὐτό, οἱ μαθηταὶ τῆς τελευταίας τάξεως τῶν μουσικῶν Ἐκπαιδευτησίων μας—νέες ἐπάρξεις, νέα ταλέντα νέοι φιλόμουσοι ἢ επαγγελματίαι—παρουσιάζονται στὸ κοινὸ γιὰ νὰ δείξουν τίς τεχνικὰς ἐνδεξιὰς των ἢ τὰ γενικά καλλιτεχνικά των προσόντα. Γίνεται συνήθως γύρω ἀπὸ τίς ἐπιδείξεις αὐτὰς ἀρκετὸ «σοῦσουρο» σὺς στήλεις τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ καὶ... στὰ παρασκήνια τῶν κ.κ. καθηγητῶν καὶ τῶν μαθητῶν τῶν ἄλλων τάξεων γιὰ τοὺς τελειοφοίτους μας. Πάντα βέβαια, ἀλλ' ἰδιαίτερος τώρα τελευταία, θέτουν οἱ ὄλισθαί, τὸ ἐρώτημα: Τί θὰ γίνοντ ὅσοι καὶ ὅσοι πιεχοῦχοι ἢ διπλωματοῦχοι, ὅσοι «σολίστ», ὅσοι βιολισταὶ ἢ πιανίστα ἢ τραγουδισταί; Γιὰ μᾶς δὲν ἐπάρχει ζήτημα σχετικῶς, δεδομένου ὅτι οἱ περισσότεροι, ἂν μὴ τὰ 90 % δὲν σπουδάζουν στὰ Ῥδεῖα μας γιὰ νὰ γίνοντ επαγγελματίαι μουσικοί, ἀλλὰ γιὰ νὰ μορφωθοῦν ἀπλῶς μουσικῶς. Καὶ γι' αὐτό, τὸ ἀνωτέρω ἐρώτημα, τὸ ἀναστρέφομεν: «Εἶναι ἄραγε οἱ τελειόφοιτοὶ ἀρκετὰ μουσικῶς μορφωμένοι, εἰς τὸν ὅσον ὥστε, νὰ ἀντιλαμβάνονται αὐτοὶ πραγματικὰ τὴν ἀξίαν ἑνὸς καλλιτεχνήματος, νέου ἢ παλαιοῦ, ἢ μήπως ἡ γενικὴ μουσικὴ διδασκαλία στὰ Ῥδεῖα ἦτο ἀτελής καὶ ἐπομένως καὶ ἡ μόρφωσις τῶν νέων;» Κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀφ' οὗ ὅλα γενικῶς τὰ Ῥδεῖα τῆς προτενουσῆς στεροῦνται ὑποχρεωτικῶν στοιχειωδῶν μαθημάτων ὡς, Ὄργανολογίας, Μορφολογίας (τὸ τελευταῖον αὐτὸ μάθημα διδάσκεται τελευταίως μόνον εἰς τὸ Ἐρδεῖον Ἀθηνῶν), Αἰσθητικῆς τῆς μουσικῆς, μουσικῆς ὑλαγορεύσεως, Ἱστορίας τοῦ Lied καὶ τοῦ μελοδράματος ἰδιαίτερος διὰ τοὺς τραγουδιστάς κτλ., φυσικὰ καὶ ἡ ὅλη μουσικὴ διαπαιδαγωγῆσις χοιλαίνει ὅπως πρὶν καὶ τώρα. Καὶ ἔπειτα, μερικὰ μαθήματα ὅπως τώρα διδάσκονται, δὲν ἀποφέρουν ὀφελίμους καρπὸς εἰς τοὺς μαθητάς. Ἐκεῖνο τὸ

φονκαραδιάριο το «Σολφέζ» π.χ. με τὸν καθηγητὴν στὸ πιάνο καὶ τοὺς μαθητὰς σεκοιτάροντας δὲν ὠφελεῖ τίποτε ἀπολύτως ὅπως ἔχει, ἀφ' οὗ ἕνας τελειόφοιτος, ζήτημα εἶναι ἐὰν μπορῇ νὰ τραγουδήσῃ ὀρθά, δίνοντας σαφῶς μόνον τὸ λα. Ἄς εἶναι ὁμοως, γι' αὐτὰ ὅλα θὰ γράψουμε προσεχῶς ἐν ἐκτάσει καὶ πρὸ παντὸς γιὰ τὴν παιδαγωγικὴν τῆς μουσικῆς (κι' αὐτὸ τὸ μάθημα δὲν ἐπάσχει) στὰ Ῥδεῖα καὶ στὰ σχολεῖα ἰδιαίτερος. Τώρα εὐχόμαστε τοὺς κ.κ. τελειοφοίτους καλὴν προκοπὴν καὶ πρὸ παντὸς καλὴν θέλησιν καὶ φανατισμὸν στὴν θεῖαν αὐτὴν τέχνην, στὴν μουσικὴν, ποὺ μᾶς ἀπέμεινε αὐτὴ μόνη πραγματικὴ παρηγορήτρια καὶ ἐλπίδα μᾶς καλύτερας καὶ εὐτυχεστέρας αὔριον!

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.— Τώρα τελευταία, τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν γενικῶν τῆς προόδου ἀποτελεσμάτων, παρατηρεῖται μιὰ ζωηρὰ κίνησις στοὺς κύκλους τῶν μαθητῶν τῶν Ῥδείων ἀλλὰ καὶ τῶν Γυμνασίων. Γιατί, καθὼς λέμε καὶ σὲ προηγούμενο σημείωμά μας, οἱ Γυμνασιόπαιδες ἄρχισαν οὐδ' αὖτως νὰ ὑπολογίζον τὸν βαθμὸν καὶ τὴν προόδον των καὶ στὴν Ῥδική. Οἱ μαθηταί, τελειόφοιτοι ἢ μὴ, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀγωνιώδη ἑβδομάδα ἐξετάσεων, στὰ διάφορα ὑποχρεωτικὰ μαθήματά των, περιμένον τὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ τίς ὑποτιεσ, πολλὰς φορές, ἐπιδόσεις των, μὲ ἀρκετὴν δόσιν ἀνυπομονησίας καὶ ἐγκατερόσεως ἢ... πύλληκαροσύνης!... Φράσεις ὅπως: «Νὰ πάρῃ τὸ πρόπτο βραβεῖο ἢ... Πῶ, πῶ, ρουσφέι!!...» ἢ «Δὲν ἔπρεπε νὰ φανοῦν τόσο... αὐστηροί!!...» κτλ., εἶναι εἰς τὴν ἡμεροσηῖαν διάταξιν στὰ στόματα τῶν μαθητῶν τῶν Ῥδείων μας καὶ τῶν Γυμνασίων.

Καὶ τώρα τίθεται τὸ ἐξῆς ἐρώτημα: Τί παρέλαβον μαζύ των οἱ μαθηταὶ καὶ ἰδιαίτερος οἱ τελειόφοιτοι—οἱ διάφοροι πτυχιούχοι; Ἀυστηρῶς ἐλάχιστα πράγματα. Οὐτε ἀρκετὰ γενικῶς μουσικῶς εἶναι μορφωμένοι οἱ τελειόφοιτοι—κι' αὐτὸ γιὰτί στεροῦνται ἄλλων εἰδικῶν μαθημάτων—ἀλλ' οὐτε καὶ εἰδικὰ στὸ ὄργανόν των. Εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μεταβοῦν αὐτοὶ πρὸς μετεκπαίδευσιν σὲ μιὰ Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα, νὰ σπουδάσουν 3-4 χρόνια ἀκόμη καὶ νὰ ἐπιστρέψουν κατόπιν ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένοι καὶ ἱκανοὶ γιὰ τὴν πραγματικὴ μουσικὴ διαπαιδαγώγησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Γιατί τότε ἀκριβῶς θὰ παύσῃ ὁ ἀμανὲς καὶ τὸ «ἄχ, βᾶχ» τοῦ Νεοέλληρος, ὅταν ἀντιληφθῇ αὐτός, ὅτι ἡ μουσικὴ δὲν «μερακλώνει», δὲν κοιμίζει, δὲν ἀποχανώνει, ἀλλ' ἐξ ἀντιθέτου δίδει ζωὴν, κίνησιν καὶ ὁμημιζότητα. Καὶ γιὰ νὰ τὰ ἐπιτύχωμε ὅλα αὐτὰ, γιὰ νὰ παύσῃ ἡ ἔξοδος τῶν τελειοφοίτων ἀνὰ τὰς Εὐρώπας, γιὰ νὰ μορφώνονται μουσικὰ τέλεια οἱ μαθηταί μας, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ν' ἀλλάξωμε συστήματα καὶ μεθόδους διδασκαλίας. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι

νά γίνωμε τέλειοι παιδαγωγοί και ὄχι νά παραμείνωμε σνόμπ, μουζικάντη-
δες ἢ μποέμ. Νά ἀγαπήσωμε τὸ ἐπάγγελμά μας, νά ἐνθαρρύνωμε τὸ παιδί
καὶ στήν ἐλάχιστη του ἐπίδοσι, νά τὸ καθοδηγοῦμε σὶόν ἴσιο πάντα δρόμο
καὶ στήν ἀνωτερότητα. "Ὅχι νά λέμε τυπικῶς και ἐκ συνηθείας ὁ κλασσικὸς
Μπετόβεν και φεύγοντας τὸ παιδί ἀπὸ τὸ μάθημα νά σιγοτραγουδᾷ ἢ νά
παίξῃ στὸ ὄργανό του τῆ «Ριόικα» ἢ δὲν ξεύρω τι ἄλλο μουσικὸ πορνογρά-
φημα. Νά εἴμεθα οἱ γονεῖς του και οἱ ἐνθερμοὶ ἀπόστολοὶ τῶν λόγων μας.
Νά συντελοῦμε στήν μουσικὴν του μόρφωσι και τὴν διαπαιδαγώγησι, γιατί—
ἀλλοίμονο!—τὰ χρόνια μας περνᾷν και θὰ μᾶς διαδεχθοῦν αὐτοί, ἡμματαίς
σᾶν και πολλοὺς τώρα ἀπὸ τοὺς διδάσκοντας τὰ «μαθήματα».

